

Valtuustoaloite: Liputuksen järjestäminen järjestöjen tapahtumissa Keuruun kaupungintalolla

KH 04.09.2023 § 185

335/00.01.02.03/2023

Valmistelija Elinvoimajohtaja Janne Teeriaho, janne.teeriaho(at)keuruu.fi, p. 040 652 7256, kaupunginjohtaja Noora Pajari, noora.pajari(at)keuruu.fi, p. 040 844 5778

Päätös Hyväksyttiin.

Kokouksessa kaupunginjohtajan esittämän muutetun päätösehdotuksen mukaan:

1) Kaupunginhallitus toteaa, että valtuustoaloitteessa mainitut ryhmät on jo suurimmilta osin otettu huomioon kansallisissa liputuskäytännöissä ja sisäministeriön ohjeistusta liputuskäytännöistä on noudatettu Keuruun kaupungissa.

2) Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että mikäli vakiintuneiden liputuspäivien ulkopuolella olevat väestöryhmät haluavat oman liputus-päivän, voi siitä kyseinen yhteisö erikseen lähettää kaupunginjohtajalle aloitteen. Kaupunginjohtaja päättää aloitetta koskevan liputuksen järjestämisestä.

3) Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Pajari Noora

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää valtuustolle vastauksena valtuustoaloitteeseen liputuksen järjestämisestä järjestöjen tapahtumissa Keuruun kaupungintalolla seuraavaa:

1) Kaupunginhallitus toteaa, että valtuustoaloitteessa mainitut ryhmät on jo suurimmilta osin otettu huomioon kansallisissa liputuskäytännöissä ja sisäministeriön ohjeistusta liputuskäytännöistä on noudatettu Keuruun kaupungissa.

2) Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että mikäli vakiintuneiden liputuspäivien ulkopuolella olevat väestöryhmät haluavat oman liputuspäivän, voi siitä kyseinen yhteisö erikseen lähettää kaupunginhallitukselle aloitteen liputuksen järjestämisestä.

3) Kaupunginvaltuusto toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Harri Oksanen ja kaksitoista muuta valtuutettua ovat jättäneet 28.8.2023 valtuuston kokouksen yhteydessä valtuustoaloitteen liputuksen järjestämisestä kaupungintalolla kaikkien vähemmistöjä edustavien yhteisöjen laillisten tapahtumien yhteydessä näiden haluavalla tavalla.

Aloitteessa on erikseen mainittu ryhminä: saamelaiset, romanit, päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivät, liikuntarajoitteiset, varattomat, yksinhuoltajat, elatusvelvolliset, erilaisista vammoista kärsivät, iäkkäät, työttömät sekä työ- ja koulukiusatut. Aloitteessa korostetaan ihmisoikeuksia yhtenä suurena kokonaisuutena ja todetaan, että jonkin vähemmistön oikeuksien polkeminen polkee kaikkien ihmisten oikeutta elää vapaana ilman pelkoa ja syrjintää. Aloitteen mukaan liputus on kaupungille eleenä pieni ja kustannuksiltaan vaatimaton, mutta sen symbolinen merkitys vähemmistöihin kuuluville sekä heidän läheisilleen on valtavan suuri. Aloite kokonaisuudessaan on pykälän liitteenä.

Vastine aloitteeseen:

Suomen lipun käytöstä liputuksessa säädetään asetuksella. Asetuksessa on määritetty viralliset liputuspäivät, jolloin valtion virastojen on liputettava käytössään olevilla julkisilla rakennuksilla.

Virallisina liputuspäivinä valtion virastot ja laitokset on velvoitettu liputtamaan. Viralliset liputuspäivät ovat:

- 28.2. Kalevalan päivä eli suomalaisen kulttuurin päivä
- 1.5. Vappu eli suomalaisen työn päivä
- toukokuun toinen sunnuntai eli äitienpäivä
- 4.6. puolustusvoimain lippujuhlan päivä eli Suomen marsalkka C.G.E. Mannerheimin syntymäpäivä
- kesäkuun 20. ja 26. päivän välinen lauantai eli juhannuspäivä, Suomen lipun päiväksi
- marraskuun toinen sunnuntai eli isänpäivä
- 6.12. itsenäisyyspäivä
- päivä, jolloin Suomessa toimitetaan valtiolliset vaalit, kunnallisvaalit, Euroopan parlamentin edustajien vaalit tai neuvoaantava kansanäänestys
- päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu toimeensa.

Lisäksi on joukko vakiintuneita liputuspäiviä, jolloin liputtamista Suomen lipulla suositellaan. Muut liputuspäivät ovat:

- 5.2. J. L. Runebergin päivä
- 19.3. Minna Canthin päivä eli tasa-arvon päivä
- 9.4. Mikael Agricolan päivä eli suomen kielen päivä, joka on myös Elias Lönnrotin syntymäpäivä
- 27.4. kansallinen veteraanipäivä
- 9.5. Eurooppa-päivä
- 12.5. J. V. Snellmanin päivä eli suomalaisuuden päivä
- toukokuun kolmas sunnuntai, kaatuneitten muistopäivä
- 6.7. Eino Leinon päivä eli runon ja suven päivä
- elokuun viimeinen lauantai, Suomen luonnon päivä
- 1.10. Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen päivä
- 10.10. Aleksis Kiven päivä eli suomalaisen kirjallisuuden päivä
- 24.10. Yhdistyneiden Kansakuntien päivä
- 6.11. svenska dagen, ruotsalaisuuden päivä
- 20.11. Lapsen oikeuksien päivä
- 8.12. Jean Sibeliuksen päivä eli suomalaisen musiikin päivä

Lisäksi kaupungit ja kunnat voivat tehdä halutessaan liputuspäätöksiä kiinteistöillään suoritettavaksi. Sisäministeriön liputuspäiväesityksiin liittyvän ohjeistuksen mukaan ”uusien liputuspäivien mietittäessä on tärkeää muistaa, että Suomessa on liputusvapaus. Jokaisella on oikeus liputtaa kansallislipulla aina, kun siihen on tarve, myös kalenteriin merkittyjen liputuspäivien ulkopuolella. Ainoastaan yöllä liputtamisen kieltäminen on ehdoton. Liputtamisessa tulee noudattaa liputusaikoja”. Lisäksi ohjeissa todetaan, että ”uusien liputuspäivien tulisi olla aiheeltaan mahdollisimman monen kansalaisen hyväksymiä, jotta yleinen liputus tuntuisi luontevalta. Lisäksi liputusväsymyksen ja liputuksesta aiheutuvien kustannusten kohoamisen välttämiseksi liputuspäiviä ei kuitenkaan saisi olla liian monta”.

Yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisella on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Viranomaisen, kuten kunnallisen viranomaisen, on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Aloitteessa mainituista ryhmistä saamelaisilla ja romaneilla on oma lippu ja liputuspäivä, jotka eivät ole virallisia liputuspäiviä. Saamelaisilla liputuspäiviä Saamen lipulla on kaksitoista, joista Saamen kansallispäivä 6.2. Romaneilla liputuspäivä on romanien kansallispäivä 8.4.

Muitakin aloitteessa mainittuja ryhmiä koskevia liputuspäiviä on jo käytössä, esimerkiksi lapsen oikeuksien päivä, tasa-arvon päivä ja suomalaisen työn päivä, eli vappu. Yhdenvertaisuuden edistämiseksi osa Suomen ja muidenkin maiden kunnista ovat päättäneet liputtaa sateenkaarilipulla Pride -tapahtuman yhteydessä. Pride -tapahtumalla ei ole virallista liputuspäivää.